

Богдан Наталія Миколаївна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри Туризму і готельного господарства
Харківський національний університет імені О.М. Бекетова*

Богдан Наталия Николаевна

*кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры Туризма и гостиничного хозяйства
Харьковский национальный университет имени О.Н. Бекетова*

Bogdan Nataliia

*PhD in Economics, Associate Professor
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv*

СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ СУБ'ЄКТІВ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

СИСТЕМА ЭКОНОМИЧЕСКИХ ИНТЕРЕСОВ СУБЪЕКТОВ РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ

SYSTEM OF ECONOMIC INTERESTS OF SUBJECTS OF REGIONAL ECONOMY

Анотація. В статті досліджуються особливості формування та функціонування системи економічних інтересів суб'єктів регіону в контексті забезпечення регіонального розвитку.

За результатами узагальнення підходів до вивчення особливостей формування системи економічних інтересів суб'єктів регіону та пошуку їх балансу встановлено, що дану проблематику недостатньо досліджено. Це обумовило вибір мети та завдань даного дослідження.

Обґрунтовано, що усі процеси, що стимулюють розвиток регіону, безпосередньо залежать від здатності органів місцевої влади та бізнесу знайти спільні економічні інтереси, крапки їх перетину, розробити дієву систему уникнення їх зіткнень на основі узгодження та співробітництва. Визначено напрями суперечностей економічних інтересів на регіональному рівні та обґрунтовано необхідність пошуку їх розв'язання як ключового інструментарію забезпечення результативності реалізації економічної стратегії розвитку регіону. Встановлено необхідність пошуку балансу економічних інтересів як фактору економічної безпеки регіону. Визначено низку суперечностей, бар'єрів та перешкод для реалізації управлінських процесів на національному та регіональному рівнях в контексті процесів розвитку. Запропоновано напрями регулятивного впливу з боку держави та регіональних органів влади щодо врегулювання регіональних протистоянь економічних інтересів через об'єктивне визначення цільової орієнтації економічного зростання регіональної соціально-економічної системи.

За результатами дослідження зроблено об'єктивні висновки щодо необхідності пошуку напрямів усунування суперечностей та узгодження економічних інтересів на регіональному рівні, розроблення механізму узгодження економічних інтересів та його фінансового забезпечення, що мають стати предметом подальших наукових досліджень.

Ключові слова: економічні інтереси, регіональний розвиток, суперечності, узгодженість економічних інтересів, економічна безпека регіону, регулятивний вплив.

Аннотация. В статье исследуются особенности формирования и функционирования системы экономических интересов субъектов региона в контексте обеспечения регионального развития.

По результатам обобщения подходов к изучению особенностей формирования системы экономических интересов субъектов региона и поиска их баланса установлено, что данную проблематику недостаточно исследованы. Это обусловило выбор цели и задач данного исследования.

Обосновано, что все процессы, стимулируют развитие региона, напрямую зависят от способности органов местной власти и бизнеса найти общие экономические интересы, точки их пересечения, разработать действенную систему

предотвращения их столкновений на основе согласования и сотрудничества. Определены направления противоречий экономических интересов на региональном уровне и обоснована необходимость поиска их решения как ключевого инструментария обеспечения результативности реализации экономической стратегии развития региона. Установлена необходимость поиска баланса экономических интересов как фактора экономической безопасности региона. Определен ряд противоречий, барьеров и препятствий для реализации управленческих процессов на национальном и региональном уровнях в контексте процессов развития. Предложены направления регулятивного воздействия со стороны государства и региональных органов власти по урегулированию региональных противостояний экономических интересов через объективное определение целевой ориентации экономического роста региональной социально-экономической системы.

По результатам исследования сделаны объективные выводы о необходимости поиска направлений устранения противоречий и согласования экономических интересов на региональном уровне, разработка механизма согласования экономических интересов и их финансового обеспечения, которые должны стать предметом дальнейших научных исследований.

Ключевые слова: экономические интересы, региональное развитие, противоречия, согласованность экономических интересов, экономическая безопасность региона, регулятивное воздействие.

Summary. The article deals with the features of the formation and functioning of the system of economic interests of the subjects of the region in the context of ensuring regional development.

According to the results of the generalization of approaches to studying the peculiarities of the formation of a system of economic interests of the subjects of the region and the search for their balance, it has been established that this problem has not been sufficiently investigated. This determined the choice of the purpose and objectives of this study.

It is substantiated that all processes that stimulate the development of the region directly depend on the ability of local authorities and businesses to find common economic interests, their points of intersection, and develop an effective system to prevent their collisions based on harmonization and cooperation. The directions of contradictions of economic interests at the regional level are determined and the necessity of finding their solution as the key tool for ensuring the effectiveness of the implementation of the economic strategy of the region's development is substantiated. The necessity of finding the balance of economic interests as a factor of economic security of the region is established. A number of contradictions, barriers and obstacles for the implementation of management processes at the national and regional levels in the context of development processes are identified. The directions of regulatory influence on the part of the state and regional authorities in resolving regional conflicts of economic interests are proposed through objective determination of the target orientation of economic growth of the regional socioeconomic system.

According to the results of the study, objective conclusions were drawn about the need to find directions for elimination of contradictions and harmonization of economic interests at the regional level, the development of a mechanism for coordinating economic interests and their financial support, which should become the subject of further scientific research.

Key words: economic interests, regional development, contradictions, coherence of economic interests, economic security of the region, regulatory impact.

Постановка проблеми. Європейська спрямованість сучасного розвитку України потребує нових підходів до використання потенціалу регіонів, що забезпечить досягнення конкурентоздатності економіки і якості рівня життя населення, тому підвищення ролі регіонів у забезпеченні економічного зростання набуває особливої значущості, а це можливо лише за умов їх постійного соціально-економічного розвитку.

Проектом Державної стратегії регіонального розвитку до 2020 року передбачено основні пріоритети щодо сучасного стану соціально-економічного розвитку країни та регіонів, зокрема: недопущення поглиблення регіональних диспропорцій та розроблення ефективних механізмів вертикальної та горизонтальної координації (а не вертикального

підпорядкування) пріоритетів і завдань на різних рівнях та в різних галузях розвитку територій [1].

Розвиток регіону розглядається як поступовий процес досягнення певної мети, тоді поняття розвитку можна сформулювати як спосіб досягнення цієї мети та шлях до неї. У цьому контексті цілком зрозуміло, що мета економічного розвитку та мета реалізації економічних інтересів знаходяться в одній площині, та, майже, співпадають. Безумовно, розвиток регіону безпосередньо залежить від успішної реалізації економічних інтересів регіону, а, в свою чергу, економічні інтереси виступають рушійною силою регіонального розвитку, бо тільки через їх реалізацію досягаються конкретні цілі та завдання, що можна виразити не тільки якісними, а й кількісними характеристиками [2].

В сучасних умовах розвиток економіки і її зростання все більш залежать від узгодженості економічних інтересів. Вихід економічного зростання на якісно новий рівень підсилює значимість підвищення ефективності регулювання економічних інтересів суб'єктів господарювання. Однак це можливо лише на основі знання закономірностей прояву економічних інтересів.

Таким чином, протиріччя між потребою в забезпеченні економічного зростання та суперечностями між економічними інтересами, а також особливості їх формування, реалізації та взаємодії, недостатня розробленість теоретичних аспектів вирішення цієї суперечності вказує на актуальність теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток наукових положень щодо визначення кількості і структури ресурсів, що забезпечують реалізацію і узгодження економічних інтересів, міститься в теорії оптимального функціонування економіки (А. Гранберг [3], Л. Канторович [4], Я. Корнаї [5] і ін.).

Значний внесок у розробку теоретичних положень забезпечення узгодження економічних інтересів внесли роботи Л. Абалкіна [6], О. Біякова [7], С. Булгакової, Л. Згонник [8] А. Хіршмана [9] та багатьох інших.

Однак при наявності наукових розробок ряд проблем, що стосуються формування системи економічних інтересів на рівні регіону та питань щодо їх узгодження, продовжують залишатися недостатньо дослідженими.

Формулювання цілі статті (постанова завдання). Процес розвитку має позитивну динаміку тільки за умови урахування та узгодження інтересів усіх його елементів чи учасників. Саме баланс інтересів суб'єктів регіональної економіки є запорукою успішного розвитку регіону. Підходи до вивчення особливостей формування системи економічних інтересів суб'єктів регіону, пошуку їх балансу на сьогодні недостатньо досліджені. Це обумовило вибір мети та завдань даного дослідження.

Виклад основного матеріалу. Головна мета регіонального розвитку — це підвищення якості життя населення регіону за рахунок покращення умов життя, в тому числі, соціально-психологічних, та підвищення добробуту населення.

Розвиток потенціалу регіону є об'єктивною основою генерування ознак надійності функціонування регіональної соціально-економічної системи та підвищення якості життя населення регіону. Реалізація концепції управління розвитком потенціалу регіону потребує активізації інвестиційної діяльності, що є визначальним фактором прогресивних структурних зрушень та створює передумови для прискорення

процесів провадження прогресивної трансформації. При цьому зауважимо, що інвестиції в основний капітал після різкого падіння у 2008–2009 рр. мають тенденцію до незначного підвищення. Проте, зростання їхнього залучення у 2009–2011 рр. було характерне не для всіх видів економічної діяльності. У зв'язку з цим необхідно звернути увагу і на те, що за умов дефіциту власних інвестиційних ресурсів надзвичайна енергоємність та ресурсоємність вітчизняної промисловості становить загрозу їхній економічній безпеці. Отже, оновлення промислової продукції, підвищення її інноваційності неможливо без значних інвестицій, що спрямовані саме на поліпшення технологічного рівня промислового виробництва на національному та регіональному рівнях. Але активізація інвестиційної активності в регіоні безпосередньо залежить від підприємницьких умов, від особливостей ділового та інвестиційного клімату, на що впливає рівень узгодженості економічних інтересів суб'єктів регіональної економіки.

Сьогодні існує об'єктивна потреба у посиленні і вдосконаленні системи оподаткування промислових підприємств-суб'єктів регіональної економіки як дієвого засобу управлінського впливу на розвиток промислового потенціалу регіону. Але, оскільки податкова система являє собою результат узгодженості економічних інтересів між державою і місцевими органами влади та підприємництвом в регіоні, отримати по-справжньому ефективно працюючу податкову систему дуже важко, враховуючи складні реалії сьогодення та специфіку ведення бізнесу в Україні.

Втім, усі ці процеси, що стимулюють розвиток регіону, безпосередньо залежать від здатності органів місцевої влади та бізнесу знайти спільні економічні інтереси, крапки їх перетину, розробити дієву систему уникнення їх зіткнень на основі узгодження та співробітництва (рис. 1).

На даному трансформаційному етапі розвитку регіональної господарської системи, в умовах невідзначеності та нестійкості функціонування, ключовим інструментарієм забезпечення результативності реалізації економічної стратегії розвитку регіону є:

- формування відповідного типу політики модернізації економіки на рівні регіону на засадах реалізації соціетальних принципів до визначення напрямів структурно-динамічних змін;
- використання принципів розбудови регіональних соціально-економічних систем (РСЕС), застосування яких забезпечує розробку й визначення специфічного комплексу модернізаційних заходів щодо реалізації функцій регіональними корелянтами в контексті генерування

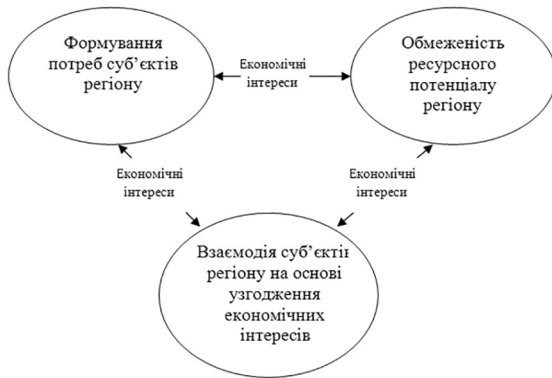

Рис. 1. Схема розвитку регіону з урахуванням економічних інтересів його суб'єктів

* Розроблено автором

сприятливих умов задля цілеспрямованого загальноекономічного зростання з урахуванням трансформаційних змін на коригування до цільових орієнтирів фазової траєкторії еволюції певного державного утворення [10, с. 145].

Слід також зазначити, що останнім часом дещо розширилися повноваження територіальних громад та утворених ними органів місцевого самоврядування в управлінні соціогуманітарним розвитком регіонів, які уможливають формування організаційно-економічних умов для забезпечення результативності реалізації соціальної політики в державі.

Однак, існуюча наразі в державі система регіонального управління та суб'єкти, що опікуються питаннями соціального захисту населення, загалом неадекватно використовують сучасний стратегічний інструментарій для вирішення основних проблем і суперечностей у контексті розбудов українського соціуму. Звідси можна стверджувати: аналіз системно-універсальних домінант стратегічного управління у регіональному вимірі сучасного стану соціально-економічного розвитку свідчить про значні диспропорції, нерівномірність рівня та якості життя населення, що створює передумови для соціальної напруги в суспільстві.

Таким чином, існуючі в межах національної та регіональної економічних систем суперечності, на рівні місцевих та регіональних інтересів, які породжені відсутністю детермінант формування і реалізації дієвої Стратегії регіональної політики при інкорпорації її важелів та регуляторів до загального механізму формування потенціалу сталого розвитку, призвели до значного відставання від європейських країн і навіть найближчих сусідів за показниками рівня і якості життя громадян, до різких відмінностей між містом і селом, до нестачі людських ресурсів, викликаних демографічною кризою та посиленням трудової міграції тощо.

Така ситуація, звичайно, потребує нового розуміння як економічної політики у цілому, так і засобів її провадження на рівні регіонів зокрема як цілісного комплексного явища. До особливостей формування соціально-економічної безпеки регіонів слід віднести внутрішні диспропорції розвитку регіонів та рівень тінізації заробітних плат. І одним із способів такої тінізації є формальне переведення працівників на неповну зайнятість. Так, останніми роками кількість працюючих в умовах неповної зайнятості збільшується на 15–30% в залежності від регіону. А частка працівників, які перебувають в умовах вимушеної неповної зайнятості, зросла з 5,8% у 2011 році до 9,5% — на початку 2016 року. Така тенденція, а також нарощення обсягів заборгованості із заробітної плати та неповної зайнятості зберігається і сьогодні. Відтак усі ці чинники визначають рівень соціальних стандартів життя як у державі, так і на рівні регіонів, що, відповідно, є основою для формування і використання соціального потенціалу на регіональному рівні.

Сполучення державного регулювання розвитку регіонів з поступовим переходом до децентралізації управління та формування умов забезпечення саморозвитку регіонів є вкрай необхідними для вирішення проблем управління в Україні, зокрема, в частині розв'язання суперечностей економічних інтересів на регіональному рівні.

Управлінські процеси на національному та регіональному рівнях мають низку суперечностей, бар'єрів та перешкод для реалізації з наступних причин:

- відсутності скоординованої правової регламентації розвитку регіонів;
- незбалансованості політики (економічної, соціальної, екологічної, промислової, інноваційної тощо);
- непослідовності виконання зовнішніх і внутрішніх зобов'язань держави та її регіонів при змінах виконавчих і законодавчих органів влади;
- прагнення до формування зовнішньо привабливих стратегій, планів, програм без адресних зобов'язань щодо їх виконання;
- нерозвиненості громадянського суспільства, яке спроможне брати участь в управлінні державною та регіонами;
- застосування певних важелів з метою встановити відповідальність за нереалізованість поставлених цілей розвитку [10, с. 38].

Сталий розвиток створює якісно нові умови для забезпечення високого рівня життя населення (рис. 2). Основними у сталому розвитку є екологічна, соціальна та економічна складові. Системне їх

узгодження є актуальним і складним завданням в контексті забезпеченні регіонального розвитку.

Стратегічними пріоритетами розвитку регіональної соціальної інфраструктури для забезпечення розвитку людського й соціального капіталу на основі узгодження інтересів є такі:

- підвищення якості та доступності соціальних послуг відповідно до зростаючих потреб населення;
- удосконалення організаційно-економічних та фінансових механізмів управління соціальною інфраструктурою;
- оптимізація бюджетних витрат і підвищення ефективності фінансування програм соціальної спрямованості;
- активізація механізмів державно-приватного партнерства з метою гармонізації відносин влади та бізнесу, залучення додаткових ресурсів і технологій, оптимізації фінансових ризиків;
- розроблення та реалізація регіональних програм розвитку соціальної інфраструктури на принципових засадах гармонізації соціальних, економічних, екологічних інтересів суспільства, влади, бізнесу;
- удосконалення тарифної політики з метою забезпечення соціальної справедливості в оплаті послуг та створення умов для беззбиткової діяльності підприємств соціальної інфраструктури;
- розробка й запровадження соціальних стандартів та нормативів у сфері житлово-комунальних послуг, освіти, затвердження стандарту мінімальної медичної допомоги, яка надається населенню безкоштовно;
- запровадження моніторингу з метою відстеження процесу наближення кількісних показників діяльності соціальної інфраструктури до потреб населення у соціальних послугах.

Враховуючи складність суб'єктів і об'єктів регіональної соціально-економічної системи, їх динамічність і соціальну спрямованість, вважаємо, що вихідний етап формування механізму державного регулювання соціально-економічного розвитку регіону повинен починатись із встановлення суперечностей, що існують між об'єктом і суб'єктом «суб'єкт регулювання — суперечності — об'єкт регулювання».

Необхідно також визначити основні елементи, які складають структуру комплексного механізму регулювання соціально-економічного розвитку регіону. Тут, відправною тезою можна взяти твердження про те, що комплексний механізм управління являє собою сукупність економічних, мотиваційних, організаційних і правових (в окремих випадках політичних) засобів цілеспрямованої взаємодії суб'єктів господарювання, впливів на їх діяльність,

що забезпечує погодження інтересів сторін, об'єктів і суб'єктів управління» [12, с. 15].

Ринкова система господарювання передбачає функціонування безлічі різних суб'єктів — самостійних носіїв економічних інтересів. Неузгодженість економічних інтересів суб'єктів регіональної економіки, внаслідок превалювання інтересів одних і ущемлення або ігнорування інтересів інших груп, може служити причиною явної чи прихованої конфліктності, призводити до негативних наслідків у соціальній, економічній, політичній сферах. У зв'язку з цим, невід'ємним критерієм результативності управління регіональним господарством є закладка в методичний апарат регіонального управління механізмів виявлення, обліку та узгодження інтересів учасників економічної діяльності.

В сучасних умовах регіон розглядається як центр перетину різноманітних інтересів різних соціальних груп — владних і бізнес-структур, населення — як якусь подобу великої корпорації. Це відкриває перспективи широкого впровадження ефективних методів корпоративного управління в практику роботи регіональних органів влади, в основі яких має лежати принцип партнерства всіх учасників економічного, соціального, політичного та культурного життя регіону.

Сучасна українська управлінська практика в умовах самостійності регіонів характеризується потребою регіональних органів влади в теоретико-методичному забезпеченні процесів управління регіоном на основі узгодження економічних інтересів з метою комплексного розвитку і використання наявного економічного потенціалу регіону.

Чинниками впливу на економічні інтереси і мотиви господарюючих суб'єктів на регіональному рівні виступають:

- неефективна діяльність інститутів державного регулювання, що формує інтереси кримінально-корупційного характеру;
- результативність лобіювання інтересів бізнес-груп, що підвищує вразливість інших господарюючих суб'єктів перед обличчям зацікавлених груп;
- низький ступінь довіри бізнесу з боку суспільства, неприйняття факту його зацікавленості в поліпшенні якості життя всіх соціальних шарів;
- нездатність ринку висловити і скоординувати ту частину індивідуальних переваг, яка визначає рівень стану соціуму;
- ступінь відкритості ринку;
- граничність ринку в здібностях господарюючого суб'єкта, його умінні організовувати складну підприємницьку діяльність;

- нездатність ринку в забезпеченні необхідної якості інвестиційного клімату;
- граничність ринку при виборі єдиного економічного курсу суспільного розвитку через постійне конфлікт інтересів, складність забезпечення стабільності рівня цін;

- слабкість ринку в сферах, пов'язаних зі збереженням навколишнього середовища і охороною здоров'я, самозбереження держави [10, с. 75].

У розвитку економічних інтересів регіону процес їх формування є об'єктивно необхідною стадією і з його появою змінюється вся система економіч-

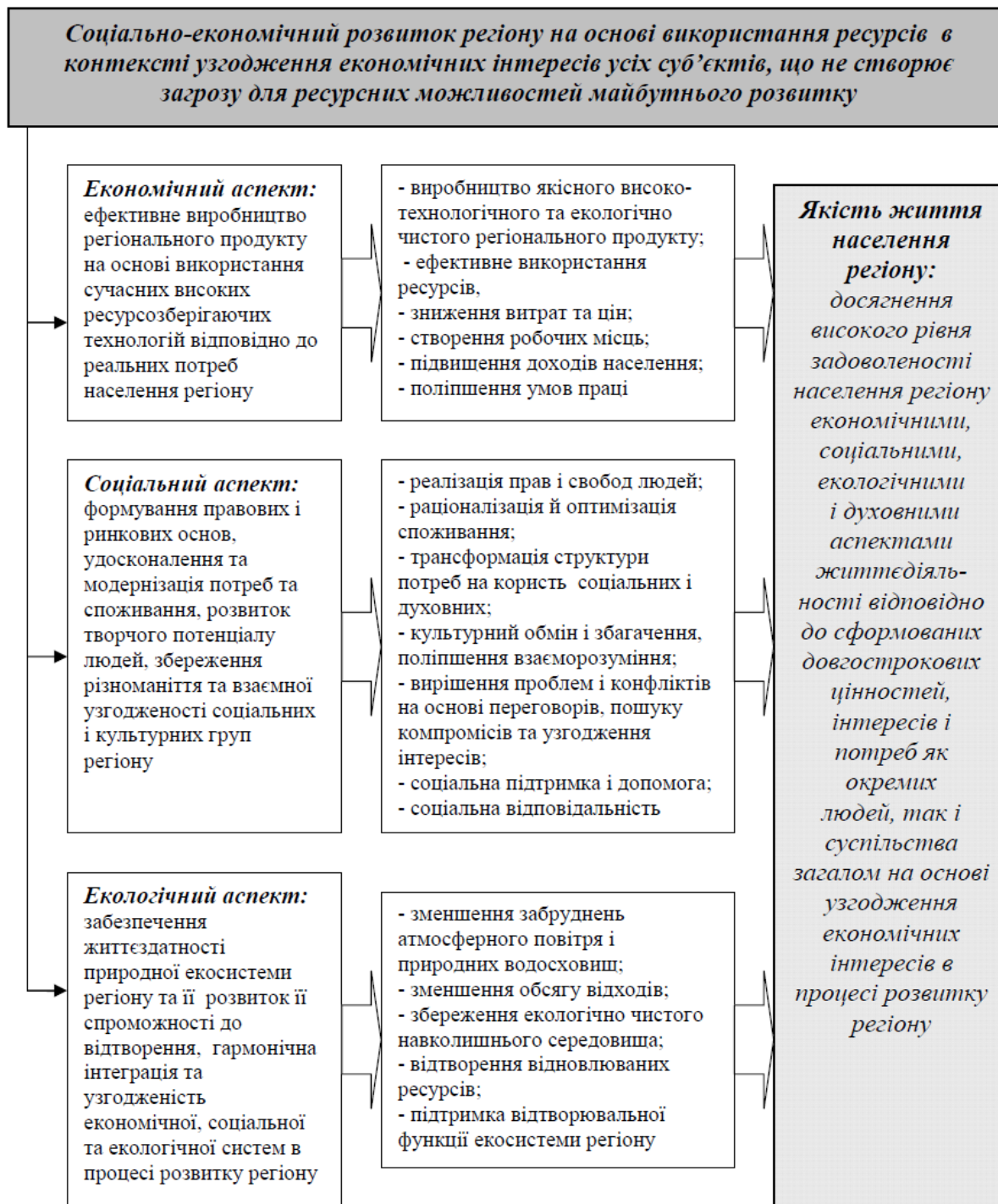

Рис. 2. Забезпечення високого рівня життя населення за умов узгодження економічних інтересів в процесі регіонального розвитку

* Складено за джерелом [2]

них інтересів, проходження процесів їх прояву та реалізації. Формування і дальший розвиток внутрішньорегіональної та міжгалузевої кооперації, комбінування виробництва, потужностей підприємств, транспортних засобів, робочої сили на певній території ведуть до утворення економічних інтересів регіону, які є ширшими за колективні, однак не вбирають у себе весь зміст, багатогранність загальнонародного інтересу. Аналіз співвідношення рис, властивих цим видам інтересів, свідчить, що економічний інтерес регіону уособлює прояв загальнонародного інтересу на локальному рівні. Об'єктивно існуюча завершеність багатьох процесів на регіональному рівні є вагомим підтвердженням об'єктивного характеру економічних інтересів регіону, розвиток яких з особливою силою проявляється в умовах, коли процеси розширеного відтворення, соціально-економічного руху мають цілісний характер. Реалізація регіональних економічних потреб викликає відповідні зміни в методах керівництва, вимагає більш гнучкого поєднання адміністративних і економічних форм регулювання, централізації та розвитку місцевого самоврядування.

Внаслідок дії вище зазначених факторів виникла нова — власне регіональна сфера інтересів, із специфічними особистостями їхнього формування та реалізації. Ми погоджуємося з думкою тих дослідників, які вважають, що процес формування самого регіону одночасно є і процесом формування його економічних інтересів, так як регіоноформуєчі фактори формують регіон через формування його економічних інтересів [13, с. 12]. Формування регіону відбувається через виділення та об'єднання спільних економічних інтересів суб'єктів господарської діяльності, що проживають на його території. Дане виділення призводить до формування окремих організаційно-правових і фінансово-господарських структур, які в своїй діяльності вступають в суперечність з інтересами інших структур і при цьому формують економічні інтереси регіону.

Слід також зазначити, що останнім часом дещо розширилися повноваження територіальних громад та утворених ними органів місцевого самоврядування в управлінні соціогуманітарним розвитком регіонів, які уможливають формування організаційно-економічних умов для забезпечення результативності реалізації соціальної політики в державі.

Однак, відсутність комплексної стратегії розвитку держави (як у технологічній, так і соціально-економічній сферах) на загальнонаціональному й регіональному рівнях та справжньої децентралізації не лише стримує поступ, але й створює безпосередню загрозу стабільності, територіальній цілісності та

національній безпеці України. Звідси можна стверджувати: аналіз системно-універсальних домінант стратегічного управління у регіональному вимірі сучасного стану соціально-економічного розвитку свідчить про значні диспропорції, нерівномірність рівня та якості життя населення, що створює передумови для соціальної напруги в суспільстві.

Таким чином, існуючі в межах національної економічної системи суперечностей, зокрема, на рівні місцевих, регіональних та загальнодержавних інтересів, які породжені відсутністю детермінант формування і реалізації дієвої Стратегії регіональної політики при інкорпорації її важелів та регуляторів до загального механізму формування потенціалу сталого розвитку України, призвели до значного відставання від європейських країн і навіть найближчих сусідів за показниками рівня і якості життя громадян, до різких відмінностей між містом і селом, до нестачі людських ресурсів, викликаних демографічною кризою та посиленням трудової міграції тощо.

Така ситуація, звичайно, потребує нового розуміння як економічної політики у цілому, так і засобів її провадження на рівні регіонів зокрема як цілісного комплексного явища, невідкладного попереднього вироблення мети й напрямів соціально-економічної політики та розроблення відповідних пріоритетів.

Виходячи з вищенаведеного, зазначимо, що соціально-економічний, техніко-технологічний та виробничо-господарський стан регіональної соціально-економічної системи у сучасних умовах господарювання при ресурсних обмеженнях і нарощенні зовнішніх та внутрішніх суспільно-політичних загроз сталому розвитку, а також за наявності існуючої системи суперечностей економічних інтересів на регіональному рівні, обумовлює нагальну потребу в оновленні теоретико-методологічних засад формування потенціалу регіонального розвитку з урахуванням:

- 1) інваріантності інтеграційного вибору задля інкорпорації вихідних домінант стратегії макросистемної еволюції економіки до механізму формування і реалізації Стратегії соціально-економічного розвитку України та регіонів;
- 2) результатів як опрацювання, так і запровадження у практику науково-прикладних розробок і напрацювань економічної політології у сфері об'єктивізації сучасної траєкторії розвитку регіональної господарської системи з метою визначення особливостей і вагомості впливу зовнішнього інтеграційного вектору держави та глобалізаційного простору на кількісно-якісну трансформацію масштабів розвиненості потенціалу регіонального розвитку;

3) висновків й опрацювань фахівців у сфері гарантування економічної безпеки, якими доведено, що у провідних країнах світу економічна й технологічна стабільність пов'язана з дестабілізацією зовнішньоекономічних і суспільно-політичних відносин у межах регіонів та неефективним розв'язанням їх суперечностей та неузгодженістю економічних інтересів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. За результатами проведеного дослідження об'єктивно встановлено, що внутрішні економічні, енергетичні, екологічні, соціальні, політичні і технологічні виклики суттєво нівелюють здатність корелянтів щодо залучення до процесів генерування системних ознак (саме економічної системи до сталого розвитку) наявного масштабу розвиненості стратегічного потенціалу держави та його регіонів.

За наявності існуючих суперечностей в регіональних соціально-економічних системах набуло необхідності об'єктивного визначення цільової орієнтації економічного зростання та об'єктів локалізації зусиль у контексті реалізації інтеграційного вибору та формування соціетального типу економіки. Регіональні протистояння економічних інтересів, що стосуються сподівань державницьких суб'єктів про нарощення переваг, наразі недостатньо або взагалі не піддаються регулятивним впливам з боку держави та регіональних органів влади.

Пошук напрямів усунування суперечностей та узгодження економічних інтересів на регіональному рівні, розроблення механізму узгодження економічних інтересів та його фінансового забезпечення мають стати предметом подальших наукових досліджень.

Література

1. Державна стратегія регіонального розвитку до 2020 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.rv.gov.ua/sitenew/data/upload/files/1/proj.doc.
2. Богдан Н. М. Житлово-будівельний комплекс в системі розвитку регіону: дис. ... канд. екон. наук: 08.01.05 / Богдан Наталія Миколаївна. — Х., 2011. — 258 с. — Бібліогр.
3. Гранберг, А. Г. Основы региональной экономики: Учебник для вузов. 2-е изд. / А. Г. Гранберг. — М.: ГУ ВШЭ, 2001, серия «Tacis», — 496 с.
4. Канторович, Л. В. Математико-экономические работы. — Новосибирск: Наука, 2011. — 760 с. — ISBN978-5-02-019076-4.
5. Kornai J. Az egészségügy reformjáryl / J. Kornai. — Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiady, 1998.
6. Экономические воззрения и государственная деятельность С. Ю. Витте / Л. Абалкин; Рос. акад. наук. Ин-т экономики. — М., 1999. — 52 с. ISBN5-201-03238-9.
7. Бияков, О. Экономические интересы субъектов региональной промышленной политики: проблемы количественной оценки / О. Бияков // «Вестник Кузбасского государственного технического университета». — 2008. — № 7. — С. 102–108.
8. Згонник, Л. В. Национальная доктрина развития человеческого капитала / Л. В. Згонник // «Управление персоналом». — № 3. — 2009. — С. 125–129.
9. Hirschman, A. O. A Prosperity to Self-subversion / Cembridge: Harvard University Press, 1995.
10. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів: національна доповідь / за ред. акад. НАН України Е. М. Лібанової, акад. НААН України М. А. Хвесика. — К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2014. — 776 с.
11. Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку: [монографія] / [Ю. В. Кінзерський, В. В. Микитенко, М. М. Якубовський та ін.]; за ред. Ю. В. Кінзерського; НАН України, Інститут економіки та прогнозування НАН України. — К.: Нічлава, 2009. — 928 с.
12. Коваль Я. В. Регіональна економіка: навчальний посібник. / Коваль Я. В., Антоненко І. Я. — К.: ВД «Професіонал», 2005. — 272 с.
13. Егорова Н. Е. Вопросы совершенствования хозяйственного механизма региональных связей / Центр. эк.-мат. ин-т РАН. — Препринт. — М., 1992. — 69 с.

References

1. Derzhavna stratehiya rehional'noho rozvytku do 2020 roku [Elektronnyy resurs]. — Rezhym dostupu: www.rv.gov.ua/sitenew/data/upload/files/1/proj.dots.

2. Bohdan N. M. Zhytlovo-budivel'nyy kompleks v systemi rozvytku rehionu: dys. ... kand. ekon. nauk: 08.01.05 / Bohdan Nataliya Mykolayivna. — Kh., 2011. — 258 s. — Bibliohr.
3. Hranberh, A. H. Osnovy rehyonal'noy ekonomyky: Uchebnyk dlya vuzov. 2-e yzd. / A. H. Hranberh. — M.: HU VShЭ, 2001, tseryya «Tatsis», — 496 s.
4. Kantorovych, L. V. Matematyko-ekonomycheskiye raboty. — Novosybyrsk: Nauka, 2011. — 760 s. — ISBN978-5-02-019076-4.
5. Kornai J. Az egészségügy reformjárul / J. Kornai. — Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1998.
6. Ekonomycheskiye vozzrenyya y hosudarstvennaya deyatel'nost' S. Yu. Vytte / L. Abalkyn; Ros. akad. nauk. Yn-t ekonomyky. — M., 1999. — 52 s. ISBN5-201-03238-9.
7. Byyakov, O. Ekonomycheskiye ynteresy sub'ektov rehyonal'noy promyshlennoy polytyky: problemy kolychestvennoy otsenky / O. Byyakov // «Vestnyk Kuzbasskoho hosudarstvennoho tekhnicheskoho unyversyteta». — 2008. #7. — S. 102–108.
8. Z'honnyk, L. V. Natsional'naya doktryna razvytyya chelovecheskoho kapytala / L. V. Z'honnyk // «Upravlenye personalom». — # 3. — 2009. — S.125–129.
9. Hirschman, A. O. A Prosperity to Self-subversion / Tsembrige: Harvard University Press, 1995.
10. Sotsial'no-ekonomichnyy potentsial staloho rozvytku Ukrayiny ta yiyi rehioniv: natsional'na dopovid' / za red. akad. NAN Ukrayiny E. M. Libanovoyi, akad. NAAN Ukrayiny M. A. Khvesyka. — K.: DU IEPSR NAN Ukrayiny, 2014. — 776 s.
11. Potentsial natsional'noyi promyslovosti: tsili ta mekhanizmy efektyvnoho rozvytku: [monohrafiya] / [Yu. V. Kindzersky, V. V. Mykytenko, M. M. Yakubovs'kyi ta in.]; za red. Yu. V. Kinzerskoho; NAN Ukrayiny, Instytut ekonomiky ta prohnozuvannya NAN Ukrayiny. — K.: Nichlava, 2009. — 928 s.
12. Koval' Ya. V. Rehional'na ekonomika: navchal'nyy posibnyk. / Koval' Ya. V., Antonenko I. Ya. — K.: VD «Profesional», 2005. — 272 s.
13. Ehorova N. E. Voprosy sovershenstvovaniya khozyaystvennoho mekhanizma rehyonal'nykh svyazey / Tsentr. ek.-mat. yn-t RAN. — Preprynt. — M., 1992. — 69 s.